

Davlat NUR o'quv markazi sizni yuqori sifatli o'quv kurslariga taklif qiladi.

1

O'ZBEKISTON TARIXI (1917-1991)

Tarix fanidan o'quv qo'llanma

Davlat NUR
o'quv markazi

@DTM_TEST va **@TARIXDavronbekuz (TARIX)** barcha fanlardan elektron testlar to'plami

1. **KUROPATKIN:** «Biz 50 yil tub joy aholini taraqqiyotdan jilovladik, uni maktablar va rus hayoti- dan chetda tutdik»
2. **A. FITRAT:** «Vatan sajdagohimdir»
3. **SKOBELEV:** «Millatni yo‘q qilish uchun uni qirish shart emas, uning madaniyati- ni, san‘atini, tilini yo‘q qilsang bas, tez orada o‘zi tanazzulga uchraydi»,
4. **1898-YILGI ANDIJON QO‘ZG‘OLONI YETAKCHISI MUHAMMADALI ESHON:** «Sizlarning mahalliy xalq boshiga solgan behad zulmingiz, uning erkini, qadr-qimmatini tahqirloyot- ganingiz...»
5. **M. BEHBUDIYNING:** «Haq olinur, berilmas!»
6. **M. QORI:** “Hiriyat berilmas olinur agar olib bo‘lmasa qon va qurbon ila olinur”
«Najot» gazetasining 26- mart soni
7. **1917-YIL MART** - Toshkentda ishchi va soldat deputatlari soveti tashkil etildi. Mart oyi oxirlarida o‘lkada ishchi va soldat deputatlarining 75 soveti faoli-yat yuritdi.
8. **GAZETAL: Toshkentda:** «Turk eli», «Najot», «Kengash», «Ulug‘ Turkiston», «Turon», **Samarqandda:** «Hurriyat
9. **«YASHASIN XALQ JUMHURIYATI»** - Abdulla Avloniy tomonidan Toshkentda 1917-yil apreldan chiqarila boshlagan «Turon» gazetasining ilk sonida. Unda aniq maslak-maqсад: «Musulmonlar orasida ko‘p yillardan beri davom etgan umumga zo‘rluk, bid‘at odatlarni bitirmak
10. **«SHO‘ROYI ISLOMIYA»** - 1917-yil 14-martda Toshkentda jadid arboblari tashabbusi bilan tuzilgan shunday tashkilotlardan bo‘ldi. 15 kishidan iborat rayosat tarkibiNI Munavvarqori Abdurashidxonov (yetakchi) boshqard
11. **«SHO‘ROYI ISLOMIYA»** ta’siridagi tashkilotlar vujudga keldi. **Toshkentda** «Turon», «Ittihodi taraqiy», **Andijonda** «Ozod xalq», «Hurriyat», «Ma’rifat», **Samarqandda** «Mirvaj-ul Islom», «Klub Islomiya», «Musulmon mehnatkashlari ittifoqi», **Kattaqo‘rg‘onda** «Ravnaqul Islom», «Guliston» **M.Behbudiyning «Haq olinur, berilmas!»**, **Munavvarqorining «Hurriyat berilmas, olinur!» shiorlari ularning chinakam kurash bayrog‘iga aylangan edi.**
12. **«AL-IZOH» JURNALI** - «Sho‘royi Ulamo» nashri
13. **1917-y 16-APRELDA-** Umumturkiston musulmonlarining **I qurultoyi** chaqiriladi. Qurultoy kun tartibiga 16 ta masala qo‘yilishining Turkiston o‘lka

musulmonlar sho'rosini tuzish to'g'risida qaror qabul qilindi. **Mustafo Cho'qay raisi, Munavvarqori rais muovini, Ahmad Zakiy Validiy kotib, Toshkent - Munavvarqori, Samarqand - Behbudiy, Farg'ona - Nosirxon To'ra Kamolxon To'ra o'g'li** boshqardi.

14. 1917-yilning 1—2-mayida - Moskvada bo'lib o'tgan Butunrossiya musulmonlari I qurultoyi Qo'mitaga Turkistondan U. **Asadullaxo'jayev** va I. **Shoahmedovlar** a'zo etib saylandilar.

15. 1917-yilning 21—31-iyul - kunlari **Qozon** shahrida Butunrossiya musulmonlarining II qurultoyi

16. 1917-yilning 17—20-sentabr - Toshkentda Umumturkiston II qurultoyi Qurultoyning maxsus qarorida tarkibi 12 kishilik Turkiston o'lka qo'mitasi, 24 kishilik «Mahkamayi Shar'iya» (parlament) tashkil Qurultoyda «Sho'royi Islomiya», «Sho'royi Ulamo», «Turon» birlashtirib «**Ittifoqi Muslimin**» («Musulmonlar Ittifoqi») siyosiy partiyasini tuzish g'oyasi ilgari surildi. «**Ulug' Turkiston**» yoritib borgan

17.2-§. TURKISTONDA SOVET HOKIMIYATINING O'RNATILISHI. XALQ HOKIMIYATCHILIGI UCHUN KURASH. TURKISTON MUXTORIYATI

18. 1917-yilning 24—25-oktabr - Petrogradga davlat to'ntarishini amalga oshirdilar.

19. TUPROQQAL'A - Muvaqqat hukumatning Turkiston qo'mitasi qarorgohi. qizil askarlar tomonidan 1917-yil 31-oktabrdan 1-noyabriga o'tar kechasi ishg'ol qilingan. Farg'ona vodiysida sovet hokimiyatini o'rnatish chog'ida **Marg'ilonda** 7 ming, **Andijonda** 6 ming, **Namanganda** 2 ming, **Bozorqo'rg'on** va **Qo'qonqishloq** (hozirgi Paxtaobod tumani) atroflarida 4,5 ming

20. 1917-yilning 12—15-noyabr - Toshkentda bo'lib o'tgan Turkiston musulmonlarining III qurultoyi

21. 1917- YILNING 15—22-NOYABR - Turkiston ishchi, askar va dehqon deputatlari sovetlarining III o'lka qurultoyin unda (XKS) tuziladi F.I. Kolesov raisligida tuzilgan 7 bolshevik va 8 so'l eser komissarlardan iborat Turkiston Xalq Komissarlari Soveti tuzildi.

22. USPENSKIY: «O'rtoq musulmonlar, shuni bilingki, biz sizlarning katta og'alarimiz. Siz kichiksiz va tushunarliki, bizga bo'ysunishingiz kerak!» **o'lka sovetlarining IV qurultoyida**

23. A. KAZAKOV: «Turkiston jumhuriyatida 95 foiz musulmonlar va faqat 5 foiz ruslar yashaydi va shu 5 foiz butun hokimiyatni boshqaradi»

24. 1917-YIL 26-NOYABR - Qo'qonda o'lka musulmonlarining IV favqulodda qurultoyi chaqirildi. Unda o'lkaning 5 viloyatidan 200 nafardan ziyodroq vakillar ishtirok etdi. **Turkiston Muxtoriyatini tuzishga muvaffaq bo'lindi.** Turkiston Muvaqqat Kengashi va Turkiston Xalq (Milliy) Majlisi (54 kishidan iborat) qo'lida bo'lishligi ta'kidlandi. Qurultoyda Turkiston Muxtoriyati Muvaqqat Kengashi — hukumati tuzildi. Uning tarkibiga 12 kishidan iborat a'zolar saylandi:

25. 1. Muhammadjon Tinishpayev — Bosh vazir, Ichki ishlar vaziri.

2. Islom Shoahmedov — Bosh vazir o'rinbosari.

3. Mustafxo Cho'qayev — Tashqi ishlar vaziri (ke- yinroq Bosh vazir).

4. Ubaydulla Xo'jayev — Harbiy vazir.

5. Yurali Agayev — Yer va suv boyliklari vaziri.

6. Obidjon Mahmudov — Oziq-ovqat vaziri.

7. Abdurahmon O'razayev — Ichki ishlar vaziri- ning o'rinbosari.

8. Solomon Gersfeld — Moliya vaziri.

26. SAIDNOSIR MIRJALOL O'G'LI —xazinachi

27. to'rt kishi — yevropalik

28. FITRAT: «...Qurultoy o'z ishini qildi. Qolganlari butun millatning vazifasidir. Muxtoriyatni saqlamoq uchun kuch lozim. Muxtoriyatni bajarmoq uchun aqcha kerakdir. Bularni millat hozir qilsun» «**Muxtoriyat**» maqolasida, «Hurriyat» gazetasi, 1917-yil 5-dekabr.

29. 1917-YIL 13-DEKABR - Toshkentda muxtoriyatni yoqlab o'tkazilgan katta miting rosiya miltiq ishlatdi bu esa Turkiston Muxtoriyatiga nisbatan uyushtirilgan dastlabki suiqasd edi.

30. 1917- YIL 25-DEKABR: kuni Qo'qonda o'lka musulmon ishchi, askar va dehqonlarining I favqulodda qurultoyi ish boshladi.

31. «...Bugun Turkiston xalqi ikkala qurultoyda Turkiston Muxtoriyatini bir ovozdan e'lon qildi va Turkiston Ta'sis Majlisiga o'lkani boshqarishning so'nggi shaklini ishlab chiqish taklif etildi...» «Ishchilar dunyosi», 1918, № 2, 22—23-betlar.

32. **1918-yil 18-fevral** - «Sho'royi Ulamo» jamiyati tashabbusi **Mustafo Cho'qay** muxtoriyat hokimiyati ag'darildi va uning boshqaruvi jilovi Qo'qon mirshablari boshlig'i **Kichik Ergashga** o'tdi
33. **Turkiston sovet hukumati 1918-yil 14-fevral** - Farg'ona viloyati hududida favqulodda harbiy holat joriy etdi. 19—21-fevral kunlari **Perfilov** tomonidan Qo'qon xalqi ustiga balo-qazo yog'ildi. Shahar o't ichida qoldi
34. **D. MANJARA:** «Milliy siyosatda yo'l qo'yilgan xatolarimiz tufayli Qo'qon Muxtoriyati vujudga keldi. Uni yo'qotish paytida yana bir xatoga yo'l qo'ydik. Bu Qurol-yarog'i ishlatganimiz
35. «**Rus bolsheviklar hech qanday muxtoriyatni tan olmadi va mazlum xalqlar o'z huquqlari va taqdirlarini haqiqat- dan o'zlari belgilamoqchi bo'lganlarida bunga yo'l qo'ymadi**», Turkistoni nashri — «Знамя свободы» («Ozodlik bayrog'i») gazetasi o'zining 1918-yil yanvar oyi sonlaridan birida: deb yozgan edi.
36. 3-§. **TURKISTONDA SOVETLAR BOSHQARUVI TIZIMINING MUSTAHKAMLANISHI**
37. **TASSR** - 1918-yilning 20-apreli- dan 1-mayigacha Toshkentda bo'lib o'tgan **o'lka sovetlarining V syezdida** ko'rib chiqildi VA Turkiston avtonom sovet sotsialistik respublikasi ekanligi e'lon qilindi.
38. **1918-Y OKTABRDA – TASSR** ning konstitutsiyasi qabul qilindi
39. **MARKAZIY IJROIYA QO'MITASI** - 36 a'zosidan atigi 9 nafari mahalliy millat kishilari uning raisi etib favqulodda A. Kobozev saylandi.
40. **1919-YIL 19-YANVAR** - K. Osipov tomonidan uyushtirilgan isyonda 14 nafar Turkiston komissarlari otib tashlandi.
41. **1919- YIL MART** - Turor Risqulov (1894—1938) raisligida o'lka musulmon kommunistlari byurosi (O'lka Mus- byurosi) tashkil etildi, uning organi — «Ishtirokiyun» gazetasi tez orada nashr etila boshlandi.
42. **1919-YIL OKTABR:** Turkistonga Turkkomissiya yuborildi. A'zolari” (V. Boki, F. Goloshchekin, V.Kuybishev, Y. Rudzutak, M. Frunze, Sh. Eliava) maqsadlari **Risqulov, To'raqulov, Otabeyevlarni** yo'q qilish edi.
43. **1920-yil oxir** - 1075 ta sanoat korxonasi, 800 taga yaqin shunday hunarmandchilik **artellari** faoliyat yuritdi, ular asosan turli davlat va har- biy tashkilotlarning buyurtmalarini bajarardilar.
44. **NAZIR TO'RAQULOV** - «Mehnat safarbarligini shunday o'tkazishdiki, mehnatga yaroqli shahar aholisining yarmi... qishloqlarga qochib ketdi..»

45. **N. XO'JAYEV:** 1920-yil oxirida Turk- MIQ majlisida qilgan ma'ruzasida yozadi: «Qishloq aholisi turli-tuman o't-o'lanlar bilan ovqatlanadi, shu tufayli o'lish hollari yuz bermoqda, o'lim, ayniqsa, bolalar orasida ko'p». Ma'ruzada keltirilishicha, **Farg'ona** 35—40%i, **Marg'ilon** uyezdida — 60%i, **Qo'qon** uyezdida — 50 %i ochlikka duchor bo'lgan
46. **1918-yil NOYABRI** - Turkiston sovet hukumatining cherkovni davlatdan va maktabni cherkovdan ajratish to'g'risidagi dekreti chiqdi.
47. **TURKISTON XALQ UNIVERSITETI** - 1918-yil 21- aprelda Toshkentda ochilgan uning tarkibida **tabiiy-matematika, tarix-filologiya, qishloq xo'jaligi va texnika fakultetlari mavjud edi.**
48. **1918-YIL NOYABR** — Sharq instituti faoliyat boshladi. Institutga dastlab 234 nafar talaba,
49. **BOLSHEVIKCHA RUHDAGI GAZETA** Toshkent - «Ishtirokiyun», «Xalq dorilfununi» **Namangan** - «Ishchilar qal- qoni» **QO'QON** - «Xalq gazetasi» **SAMARQAND** - «Mehnatkashlar tovushi»
50. **«CHIG'ATOY GURUNGI»** - 1919-yilda Fitrat tomonidan tuzilgan
51. **«O'LKA MUSULMON SIYOSIY DRAMA TRUPPASI»** - Hamza Hakimzoda 1918-yilda Farg'onada tuzgan
52. **“TURON”** - Mannon Uyg'urning Toshkentda tashkil qilgan
53. 4- §. **TURKISTONDA SOVET HOKIMIYATIGA QARSHI HARAKAT**
54. 1918-yil bahoridan Farg'ona vodiysida boshlangan bu qurolli harakat asta-sekin alanga olib, Turkistonning keng hududlari bo'ylab yoyildi.
55. **MADAMINBEK** – farg'ona - **5ming**
SHERMUHAMMADBEK – **marg'ilon** – **6ming**
KICHIK VA KATTA ERGASH – Qo'qon
PARPIQO'RBOSHI – **ANDIJON** – **3.6**
JONIBEK – O'zgan- **5.7ming**
MUHIDDINBEK – Novqat – **4.5ming**
56. **1918-YIL KUZ** - 20 tadan 1800 nafargacha yigiti bo'lgan 70 ta jan- govar dastalar harakat qilayotgandi. Ulardagi jangchi- larning umumiy soni 15 mingga, ba'zi ma'lumotlarga ko'ra 20 mingdan to 24 mingtaga yetardi. 1919-y 25ming yetadi
57. **1918-YIL MART** - Qo'qon uyezdining **Bachqir** qishlog'ida o'tkazildi. Unda **Katta Ergash** «Amir al-muslimin» unvoni beriladi. Madaminbek va Shermuhammadbek o'rinbosarlari etib saylanadilar.

- 58. MADAMINBEK AHMADBEK O'G'LIGINA** - (1892—1920) tez orada vodiy kurashchilari sardoriga aylanadi.
- 59. GRAMATOVICH** - «U bizning rahbarlik faoliyatimizda yo'l qo'ygan xato va kamchiliklarimizdan ustalik bilan foydalanardi. Uning o'z «**boshqaruv**» apparati, o'zining «**tribunali**», o'zining «**genshtabi**» bo'lgan.
- 60. FARG'ONA FRONTI QO'MONDONI M. FRUNZE:** «...Bu yerdagi sovet hokimiyati ilk tuzilish davrida rus va yerli ishchi, dehqon ommalarini o'ziga tortish o'rniga mehnatkash xalqni o'zidan uzoqlashtirdi»
- 61. TASSR XKK RAISI Q.OTABOYEV:**«Biz 4 yil davomida bu harakatga hatto to'g'ri baho berish- ni ham bilmadik, u xalq qo'zg'oloni bo'lgani holda bosmachilik deb atadik» 1922-yil iyulida Turkiston MIK 4-plenumida so'zlagan nutqida bu harakatni xalq qo'zg'oloni sifatida baholagan edi
- 62. 1919-YIL OKTABR** - Pomirning Ergashtom ovulida Madaminbek tarafdorlari tashabusi bilan «**Farg'ona muvaqqat muxtoriyat hukumati**» tuzildi
- 63. 1919-YIL OKTABR** - Andijonga yaqin **Oyimqishloq**da Madaminbek «Amir al-muslimin» etib tayinlandi.
- 64. 1920-yil mart** – Madaminbek ruslar bilan muzokara olib bordi va sulh tuzildi. Bu esa Shermuhammad va Xo'lxo'ja tomonidan xiyonad deb Xolxo'ja uyida o'ldiriladi.
- 65. 1920—1923-yillar davomida vodiy guruhiga aka-uka Shermuhammadbek va Nurmuhammadbek, ulardan so'ng Islom polvon va Rahmonqullar yetakchilik qildila**
- 66. MADAMINBEK:** “mening millatim – mening jon-u dilim”
- 67. SHERMUHAMMADBEK:** “Turkiston turkistonliklarning vatanidir uning ustidan boshqalarning hukum o'tkizishga haqqi yo'qdir”
- 68. 1917-YIL 5-APREL** – Xiva xoni **Asfandiyorxon** manifestni imzolashga majbur bo'ladi.
- 69.** 1917-yil iyuniga kelib Isfandiyorxon **Mirbadalov** yordamiga tayanib, Matmurodov boshchiligidagi Yosh xivaliklar rahbar guruhini qamoqqa oladi.
- 70. JUNAYIDXON(Qurbon Mamet Sardor)** Isfandiyorxonni qatl ettirib, uning o'rniga akasi, irodasiz Said Abdulloni xon qilib ko'taradi. harbiy kuchlarini 10 ming jangchiga yetkazib sovetlarga qarshi kurashadi.
- 71. N. A. SHAYDAKOV VA N.M. SHERBAKOV** - Amudaryo bo'limida (To'rtko'lda) ularni xiva xonligiga qarshi yubordi.

- 72. 1920-yil 2-fevral** - Xiva xonligi tugatildi. Hokimyat inqilobiy qo'mita qo'liga o'tdi raisi etib Yosh xivaliklar rahbarlaridan biri Jumaniyoz Sultonmurodov saylandi.
- 73. 1920-yilning 27—30-aprel** - I Butun Xorazm qurultoyi Xiva xonligi tugatilganligi va yangidan Xorazm Xalq Sovet Respublikasi tuzilganligini e'lon qildi. Qurultoy XXSR ning muvaqqat Konstitutsiyasini qabul qildi. Qurultoy mamlakatni boshqarish uchun 15 kishidan iborat hukumat — Xalq Nozirlar Kengashini sayladi.
- 74. 1920-1921-yil boshlariga** - kelib Xorazmda kasaba uyushmalari, «**Qo'shchi**» uyushmalari, inqilobiy yosh- lar ittifoqi tashkilotlari yuzaga keladi. Ularning saflari ham tez ortib bordi. Masalan, **1921-yil bahorida «Qo'shchi» tashkilotlari 6 mingdan ziyod dehqonlarni o'z safiga birlashtirdi.**
- 75. 1920-yil 13-sentabr** - Rossiya hukumati bilan XXSR o'rtasida ittifoq shartnoma imzolandi.
- 76. 1923- yil oktabr** - IV Butun Xorazm qurultoyi respublikaning yangi Konstitutsiyasini qabul qildi. XXSRni Xorazm Sovet Sotsialistik Respublikasi deb e'lon qildi. Konstitutsiya yerga bo'lgan xususiy mulkchilikni bekor qildi, barcha yerlar umumxalq mulki deb e'lon qilindi.
- 77. 1917-y 7-APREL – Said Olimxon manifes imzoladi.**
- 78. 1918-yil 2- martida** - «Kolesov voqeasi» nomi bilan tarixga kirgan qonli voqea bunda 1500 odam halok bo'ldi.
- 79. 1918-y SENTABR – Toshkentda buxoro muxojir inqilobchilari tomonidan Buxorokompartiyasi va qo'mitasi tuziladi**
- 80. 1920-yil yanvar** - Toshkentda F.Xo'jayev boshchilig da «Yosh buxorolik inqilobchilar partiyasi Turkiston Markaziy byurosi0» tuziladi.
- 81. “UCHQUN”** – Toshkentda yosh buxoroliklar tashabbusi bilan 1920-yil iyundan chiqa boshlagan
- 82. 1920-yil 29-avgust** - *Chorjo* yda amir tuzumiga qarshi «xalq qo'zg'oloni» boshlandi
- 83. 1920-YIL 14-SENTABR** - A.Muhitdinov boshchiligida oliy qonun chiqaruvchi organ — Butun Buxoro Inqilobiy Qo'mitasi va F.Xo'jayev raisligida Respublika hukumati — Xalq Nozirlar Kengashi tashkil qilindi.
- 84. 1920-yil 6—8- oktabr** -I Butun Buxoro qurultoyi bo'lib o'tdi. Unda Buxoro Xalq Sovet Respublikasi tuzilgani to'g'risida qaror qabul qilindi.

85. 1921-yil 4-mart - Moskvada BXSR bilan RSFSR o'rtasida ittifoq shartnomasi

86. 1922-yil may- «Turkiston—Buxoro ishlari haqida» qaror qabul qildi.

87. 1923-yil - BXSRning yangi Konstitutsiyasi tuziladi

88. 1924-yil sentabr - 5-Butun Buxoro qurultoyi BXSRni Buxoro Sovet Sotsialistik Respublikasi deb e'lon qildi.

89. Milliy hududiy chegaralanish tasiri -1924-yilda milliy-hududiy chegaralanish natijasida uning hududlari O'zbekiston va Turkmaniston SSR tarkibiga qo'shib yuborildi.

90. §. MILLIY SIYOSAT VA DAVLAT QURILISHI MASALALARI

91. 1920-Yil Yanvar - Turkiston Kompartiyasining V o'lka konferensiyasida Turkiston ASSR MIQ raisi T. Risqulov so'zga chiqib mushtarak Turkiston g'oyasini ilgari suradi, Turkiston Avtonom Respublikasini Turk Sovet Respublikasi, Turkiston Kompartiyasini Turkiy xalqlar Kompartiyasi, deb o'zgartirishni taklif qiladi.

92. 1920-yil mart—iyun- markazi qo'mita siyosiy buyrosida «Turkiston masalasi» ko'rib chiqiladi.

93. 1920- yil 13-iyun- T. Risqulov, N. Xo'jayevlardan iborat Turkiston xalqlari delegatsiyasi V. I. Lenin qabulida bo'ladi.

94. 1922-yil 26-dekabr - Sovetlarning Butun Rossiya X syezdi sovet respublikalarini yagona sovet davlatiga birlashtirishni zarur deb topdi.

95. 1922-yil 29-dekabr - Moskvada to'rt respublika yakolatli delegatsiyalarining konferensiyasi bo'lib o'tadi. Konferensiya SSSRni tuzish to'g'risida RKP(b) Markaziy Qo'mitasi plenumi tasdiqlagan Deklaratsiya va Shartnoma loyihasini muhokama qilib, uni ma'qullaydi.

96. 1922- yil 30-dekabr - +a Moskvada Butunittifoq Sovetlarining I syezdi SSSR ni tuzish to'g'risidagi Deklaratsiya loyihasini ko'rib chiqib, Deklaratsiya va Ittifoq Shartnomasini tasdiqlaydi. SSSR MIQ Raislari etib, RSFSR dan M.I.Kalinin, Ukrainadan G. I. Petrovskiy, Belorus- siyadan A. G. Chervyakov, ZSFSRdan N. N. Narimanovlar saylandi. V. I. Lenin SSSR Xalq Komissarlari Soveti raisi etib tasdiqlandi.

97. 1924-yil 5-aprel – rdzutak tashabusi bila milliy hududiy chegaralaish masalasi ko'rildi. RKP(b) MQ Siyosiy byurosida, 11-mayda RKP(b) MQ O'rta Osiyo byurosi komissiyasida ko'rib chiqildi. Unda O'rta Osiyo respublikalarida milliy

chegaralanish loyihasini tayyorlovchi maxsus komissiya tuzildi. Loyiha RKP(b) MQ O'rta Osiyo byu-rosining 1924-yil 2-iyundagi yig'ilishida muhokama etilib, asosan ma'qullandi.

- 98. 1924-yil 8-mayda** – milliy huddudiy chegaralinish bo'yicha Xivaga xat kelib tushdi
- 99. 1924-yilning 27- oktabr** - SSSR BMIQ II sessiyasi O'rta Osiyoda milliy-hududiy chegaralanish o'tkazish tad- birlarini to'la ma'qulladi. Unga ko'ra O'zsssr TurmanistonSSSR O'ZSSSR tarkibidan, Tojikiston ASSR, Qoraqirg'iz (Qirg'iziston) muxtor viloyatiga birlashtirilib RSFSR tarkibiga, Qoraqalpoq muxtor viloyatiga birlashtirilib Qozog'iston ASSR tarkibiga kiritildi.
- 100. O'zsssr tarkibi** - Turkiston ASSR dan 9 ta uyezd, 133 tuman va 7 qishloq okrugi;— Buxoro respublikasining 9 ta viloyati;— Xorazm respublikasining 23 ta tumani.O'zbekiston SSR tashkil etilgan paytda uning hududi 312394 kv. km ni, aholisi 4 mln 447 ming 55 kishini tashkil etar edi. 1926-yil ma'lumotlari bo'yicha, milliy tarkibiga ko'ra aholining 74,2 foizini o'zbeklar, qolganlarini esa boshqa millatlar tashkil etar edi. **POYTAXT** - dastlab Buxoro 1925-yil aprelda Samarqand qilib belgilandi. 1930-yil Toshkentga ko'chirildi.
- 101. 1925-yil 13-fevral** - Buxorodagi Xalq uyida **Umum O'zbek sovetlarining birinchi qurultoyi** ochil- di. Qurultoy **«O'zbekiston Sovet Sotsialistik Respublikasi tuzilganligi to'g'risidagi Deklaratsiya»ni** qabul qildi. Rais – Oxunboboyev **XKSning** raisi – **F.Xo'jayev**
- 102. 1925- yil may** - O'zbekiston SSSR tarkibiga kiritildi.
- 103. 1927-yil** - O'zbekiston SSR ning birinchi va 1937-yilda qabul qilingan ikkinchi Konstitutsiyasi ham amalda SSSR Konstitutsiyasining ko'chirma nusxasi edi.
- 104. 1929-yil** - Tojikiston ASSR O'zbekiston SSR tarkibidan chiqarilib, Tojikiston Sovet Sotsialistik Respublikasiga aylantirildi hamda SSSR ga qabul qilindi.
- 105. 7- §. IQTISODIY SIYOSAT, UNING MUSTAMLAKACHILIK MOHIYATI**
- 106. 1921-yil 20-aprel** - urkiston ASSR Markaziy Ijroiya Qo'mitasi oziq-ovqat, yem-xashak va xom- ashyo razvyorstkasini mahsulot solig'i bilan almash- tirish to'g'risida qaror qabul qildi.
- 107.** Unda 1921—1922- yillar uchun soliq miqdori belgilandi. Achinarlisi shundaki, Turkiston mehnatkashlaridan olinadigan soliq markaziy rayonlardan farqli o'laroq

soliq hajmi, miqdori ekin ishlari oldidan emas, balki yil yakunida, hosil ko'tarish chog'ida yig'ib olinardi. Bu esa dehqon mehnatining kamsitilishiga sabab bo'lardi.

108. 1921-y DAEKABR – Toshkentda “**Qo'shchi**” uyuushmalarining 1-qurultoyi

109. 1921 — 1922-yillar – yer – suv islohotining 1-bosqichi bo'lib 350 ta katta yer egalariidan 13 ming desyatina yerlar tortib olindi. Respublika bo'yicha boy va o'ziga to'q aholi- dan 1,7 mln desyatina yer tortib olindi, ularning 117 ming desyatini yersizlarga va kambag'allarga berildi, qolgan katta qismi asosida «Qo'shchi» uyushmalari tuzildi. Yer-suv islohotining **1-bosqichi: Farg'ona, Toshkent Va Samarqanda**

110. 1925-yil dekabr – yer-suv milliyashtirish to'g'risida dekret qabul qilindi. Unga ko'ra **Farargonada - 7 Toshkent va Samarqanda – 10desyatina yerlar saqlab qolindi.**

111. 1926-y dekabr – zarafshon, qashqadaryo, surxandaryo, xorazim 2-bosqich bo'ldi.

112. 1929- y – qoraqalpog'istonda o'tkazildi.

113. Sanoat - 1925-y 21yonalishda – 149ta korxonalar.

114. Geslar – 20-y oxirida: Bosuv, Dnepr, qurildai 1925-40-yda Geslar 49taga yetdi.

115. Sanoatlashtirish davrida respublikada 17 ta paxta tozalash zavodlari barpo etildi. Pillachilik Farg'ona (1930) va Toshkent (1936—1939) to'qimachilik, Chirchiq elektrokimyoy (1937) kombinatlarqaror, **birinchi 5 yillik 1928-1932-289, **ikkinchi 5yillik (1933-1937) 189ta** katta kichik korxonalar qurildi.**

116. 1925—1940-yillar - davomida respublikada qurilgan GES lar soni 49 taga yetdi.

117. Toshkent—Angren temiryo'li, Toshkent—Ter- miz katta o'zbek trakti avtomobil yo'li qurildi.

118. 1927-y dekabr - VKP(b) XV syezdida yoppasiga jamoalashtirishning siyosati boshlandi.

119. 1925—1929-yillar - ichida boylar, yirik savdogarlar va ruhoniylarning 45 mingga yaqin xususiy xo'jaliklari batamom tugatildi.

120. 1930-y 17-fevral - “jamoalashtirish va quloq quloq xo'jaliklarini tugatish to'g'risida” qaror q.q va **b17ta** tumanda yoppasiga boshlandi, 1929-1930-y sovet hokimiyatiga qarshi **240marta** norozilik xarakati

- 121. Paxtachilik – bpaxta ekiladigan maydonlar 1929-y 530ming gektar 1932-y 928ming gektarga ko'paydi. 1935-y 1mln tonna paxta 1939-y 1.5 mln t paxta 1941-y 1.656mln tonna yetishtirildi.**
- 122. IRIGATSIYA –** bu tizimni qayta tiklash va rivojlantirish masalasi **1922 ko'rib chiqilgan 6mln oltin rubl ajratildi.**
- 123. KATTA FARG'ONA KANALI –** uzunligi **270km 1939-yilda** 1-avgustidan 160 ming kolxozchi kanal qurilishini boshlab yubordi. Ularning 70 mingdan ziyodrog'ini yoshlar tashkil etardi 45 kun ichida qurildi. Unda 46 ta yirik, 274 ta kichik gidrotexnik inshootlar, 5 ta temiryo'l va 40 ta avto mobil yo'llari ko'priklari barpo etildi. «pravda»ning 1939-yil 13-dekabrda bosh maqolasidan
- 124. KANAL -** Vodiya dagi 60 ming gektar bo'z, cho'lli yerlar o'zlashtirilib, 500 ming gektar yerni suv bilan ta'minlash imkoniyati yaratildi. Urushdan oldingi yillarda Shimoliy va Janubiy Farg'ona kanallari, Toshkent kanali, Kampirrovot suv to'g'oni, Qoraqalpog'istonda Qizketgan kanali, sig'imi 1 mln kub metr bo'lgan Kattaqo'rg'on suv ombori foydalanishga topshirildi.
- 125. 9- §. O'ZBEKISTONDA SOVETLAR YURITGAN MADANIY-MA'RIFIY SIYOSAT: MAZMUN VA MOHIYATI**
- 126. 1920-yil 17-sentabr -** Turkiston ASSR hukumati o'lkada 8 yoshdan 40 yoshgacha bo'lgan kishilarni o'qitish va savodxon qilish to'g'risida dekret qabul qildi.
- 127. 1929-yil -** arab imlosi asosidagi o'zbek yozuvi tugatilib, undan lotin grafikasiga o'tildi.
- 128. 1940-yil -** rus alifbosi negiziga qurilgan yozuvga o'tildi.
- 129. 1920-yil sentabrda** Toshkentda tashkil etilgan Turkiston Davlat universiteti ochildi. Keyinchalik O'rta Osiyo universiteti maqomini olgan.
- 130. 1932-yil -** respublikadagi jami oliy o'quv yurtlari soni 31 taga yetdi. Ularda ta'lim olayotgan talabalar soni 12,2 ming nafarni tashkil etardi. 1937-yil- da 15,5 mingga, 1941-yilda esa 18 mingtaga yetdi.
- 131. 1923-yil -** Turkiston kommunistik universiteti ochildi.
- 132. SHO'RSUV NEFT KONI -** 1927-yilda Farg'ona vodiysida ochildi. Sement ishlab chiqarish uchun xomashyo qidirib topildi. Natijada Quvasoy sement zavodi qurildi.
- 133. 1940- YIL 9-YANVAR -** O'zbekiston XKS (hukumati) huzuridagi Fan qo'mitasi negizida SSSR FAning O'zbekiston filiali ta'sis etildi. tarkibida 75 ta

ilmiy-tadqiqot institutlari va muassasalari mavjud edi. Ular 3024 nafar ilmiy xodimlarni o'z safiga birlashtirgandi. Bularning 109 nafari fan doktorlari, 510 nafari fan nomzodlari edilar.

- 134. “HUJUM HARAKATLARI” – USH BU HARAKAT** mahsus farmon 1926-yil sentabrida chiqdi, 1927-yil 8-mart kuni bo'lgan ko'plab mitinglarda minglab xotin-qizlar paranjilarini tashlashdi. Paranji tashlagan ayollar uchun 32 ta savodsizlikni tugatish maktablari tashkil qilindi. 1927—1928-yillarda 2,5 mingdan ortiq faol ayollar yovuz kuchlar qurboni bo'ldi. Ushbu harakat yuzasidan 671 kishi jazoga tortildi. Shulardan 7 kishi otuvga hukm qilindi.
- 135. 1929-yil**-a o'zbek musiqali teatriga asos solindi.
- 136. 1933-yil** - Hamza nomli akademik drama teatri ish boshladi.
- 137.** 1936-yilda Toshkent davlat konservatoriyasining ochilishi xalqimizning madaniy hayotida katta voqe.
- 138. 1937-yil** - Moskvada o'tkazilgan birinchi o'zbek san'ati va adabiyoti dekadasi bo'lib o'tdi
- 139. KINO-30-yill kinolari:** «Asal», «Qasam», «Ravot qashqirlari», «Azamat» singari filmlar.
- 140. 1932-Yil** - 707 ta kutubxona, 3087 ta klub, 409 ta kinoqurilma, 32 ta teatr, 13 ta muzey faoliyat ko'rsatdi.
- 141. 1925-YIL 18-IYUN** – “Partiyaning adabiyot sohasidagi siyosati to'g'risida» qaror q.q
- 142.** 10- §. **MUSTABID TUZUMNING QATAG'ON SIYOSATI: UNING OQIBATLARI**
- 143.** «**18 lar guruhi**» - I.Xidiraliyev, M. Saidjonov, U. Ashurov, R. Rahimboboyev, R. Rafiqov
- 144.** «**Inog'omovchilik**» - Ular 1926-yilda «O'zbekiston ziyolilari» degan risolasini e'lon qilgan. A'zolari: rahbari R. Inog'omov matbuod bo'lim mudiri va xalq maorif kamissiyasi vaziri
- 145.** «**QOSIMOVCHILIK**» - rahbari sadulla qosimov SSSR oily sudining raisi u bilan birga **N.alimov, B, Sharipov, jami** 7kishi 1929-yilning ikkinchi yarmida qamoqqa olinadilar.
- 146. A. Ikromov va F. Xo'jayev** - boshchiligidagi «Burjua-millatchilik aksilinqilobiy tashkiloti markazi»,

147. ABDURAUUF QORIYEV - rahbar bo'lgan «Musulmon ruhoniylarining millatchi-isyonchilar tashkiloti», «Aksilinqilobiy o'ng trotskiychi josuslar tashkiloti markazi», «Buxoro va Turkiston baxt-saodati» nomli aksilinqilobiy tashkilotlarni boshqargan

148. I. ORTIQOV - «Yoshlarning aksilinqilobiy burjua-mil-latchilik tashkiloti», «Ingliz josuslik rezidenturasi», «Yapon josuslik-qo'poruvchilik rezidenturasi»larine boshqarishar edi

149. 1937—1939-yil - 43 mingdan ziyod kishi qamoqqa olingan. Ulardan 6 ming 920 nafari otib tashlangan, 37 ming nafari esa turli muddatli qamoqa olingan edi.

150. 1931-yilda - Moskvada «Milliy Ittihad» va «Milliy Istiqlol» tashkilotlarining 15nafari otildi undan oldin 87 a'zosi ustidan sud uyushtirilganotib tashlandi, qolganlari ham uzoq mud- datli qamoq jazosiga hukm qilindi.

151. G'ozim Olim Yunusov - u 50 dan ziyod asarlar muallifi edi. Arab, fors, nemis, ingliz va barcha turkiy tillarni puxta bilardi. U hatto rus, arab va nemis tillarida Samarqand universiteti, Toshkent pedagogika instituti hamda Til va adabiyot ilmiy- tadqiqot institutida maxsus kurslardan ma'ruzalar o'qirdi. Qatag'on qurboni

152. Said Rizo Alizoda – Lohorda 10dan ortiq kitobi nashr etilgan shu jumladan, yirik «**AXBOROT**» kitobi chop etilgan Vladimir turmasida vafot etgan

153. XUDOBERDI DEVONOV - 1936-yilda «Правда Востока» gazetasi tahririyati tomonidan moddiy rag'batlantirish maqsadida taqdim etilgan «Leyka» fotoapparati F. Xo'jayev BARGANI UCHUN Uning «dumi» deb ko'rsatilib, uni otuvga hukm qilganlar.

154. 2001-yil 1-may – Prizdent farmoni bilan **31-avgust** kunining «Qatag'on qurbonlarini yod etish kuni»,

155. Bibijon momo – Xorazim vil Gurlon tum Begovul qish. Yashagan «Axloqi Muhsinin» («Yaxshi xulqlar») kitobini o'qigani uchun qamoqqa olinadi

156. IKKINCHI JOHON URUSHI

157. 1-JOHON URUSHI- 1939-yil 1-sentabr kuni fashistlar Germaniyasi qo'shinlarining Polshaga bostirib kirishi bilan boshlangan bu urush 61 mamlakatni, Yer shari aholisining 80 foizini, ya'ni 1,7 milliard kishini o'z girdobiga tortdi.

158. IKKINCHI JAHON URUSHI — 1939-yil 1-sentabrdan 1941-yil 22-iyungacha bo'lgan davrda fashistlar Germaniyasi va Italiya Yevropadagi 10 davlatni — Polsha, Chexoslovakiya, Yugoslaviya, Belgiya, Gollandiya, Lyuksemburg, Da-niya, Norvegiya, Avstriya, Fransiyani bosib oldi. Millatlar ligasi harakatdan to'xtadi.

@DTM_TEST va @TARIXDavronbekuz (TARIX) barcha fanlardan elektron testlar to'plami

- 159. 1941-yil 22-iyun – Germaniya** SSSRga xoinona hujum boshladi.
- 160. 1941-yil 30-iyun** - Stalin boshchiligida tuzilgan Davlat Mudofaa Qo'mitasi (DMQ) qo'lida to'la ravishda to'plandi.
- 161. 1941-y** - 300ga yaqin korxonalar qurol-yaroq ishlab chiqarishga yo'naltirildi.. 100ga yaqin korxonalar ko'chirib keltirildi.
- 162. SHOAHMAD SHOMAHMUDOV, BXRI AKROMOV** - Toshkent temir yo'l oilasidan bo'lib turli millatlarga mansub bo'lgan 14 bolani farzandlikka olgan.
- 163. Hamid Samatovlar** - 13 bolani,
- 164. Fotima Qosimovalar – samatqandlik kalxo'schi** 10 bolani o'z quchog'iga oldi, mehr qo'ri bilan ularning qalbini isitdi, dilini yoritdi.
- 165. 1941-YIL** - Andijondagi «Kommunar», «Stroy Mashina» zavodlarida samolyot va tanklarga kerakli mahsulotlar, Qo'qon shahridagi Oxunboboyev nomli tikuvchilik fabrikasi harbiy kiyimlar ishlab chiqaradigan bo'ldi. 1941-yil dekabr o'rtalarida Toshkentdagi 137 sanoat korxonalarining 64 tasi qurol-yarog'lar, front uchun zarur mahsulotlar ishlab chiqarishga kirishdi.
- 166. Usmon Yusupov:** «O'zbekiston — bu front orqasi emas, O'zbekiston — jang maydoni»,
- 167. Chkalov** nomli 84-aviatsiya zavodi, Moskva kabel zavodi, Xarkov elektrostanok zavodi, Rostovdan keltirilgan «Красный Аксай», Sulsk nasos zavodi, Kiyev «Трансигнал»
- 168. 1942-yil 18-noyabr** - «O'zbekiston SSRda beshta gidroelektrostansiya qurilishi to'g'risida» qaror qabul qilindi.
- 169. 1943-yil** - Farhod GESi qurilishi boshlandi, qurilish zarur materiallar va ishchi kuchi bilan ta'minlandi. Farhod qurilishi umumxalq qurilishiga aylandi, 10 oylik fidokorona mehnat natijasida **Sirdaryo** jilovlandi.
- 170. Urush yillarida** - Bo'zsuv daryosi o'zanlarida Tovoqsoy, Oqqovoq, Salor, Quyibo'zsuv, Oqtepa, Qibray GESlari, Samarqand viloyatida Taligulyan GESi, 30 ga yaqin kichik kolxoz GESlari qurilib ishga tushirildi. O'zbekistonda elektr energiyasi ishlab chiqarish qariyb 2,5 baravarga, ya'ni 1940-yilda 482 mln kilovatt-soatdan 1945-yilda 1187 mln kilovatt-soatga ko'paydi.
- 171. 1940-yil** – Ohang daryosi oqimidan **Qurama tog' tizimidan dastlabki ko'mir shaxtasiq qurildi**

- 172. 1944-YIL YANVAR** - Gorkiy va Stalinogorsk kimyo kombinatlaridan ko'chirib keltirilgan uskunalar asosida qurilgan Chirchiq elektrokimyo kombinatining ikkinchi navbati muhim kimyo mahsuloti ammiak ishlab chiqara boshladi.
- 173. 1943-YILD** - Quvasoy kimyo zavodi, Qo'qon superfosfat zavodi, Farg'ona gidroliz zavodi qurilib ishga tushirildi. Shu yilning o'zida 12 ta yog' zavodi, 3 ta paxta tozalash zavodi, 4 ta qand va 4 ta konser- va zavodlari qurilib ishga tushirildi.
- 174. Urush yillarida O'zbekistonda 280 ta yangi sanoat korxonalari qurilib ishga tushirildi.**
- 175. 1943-YIL 25-YANVAR** - «Toshkent temiryo'li ishi to'g'risida» maxsus qaror qabul qilindi.
- 176. 1941—1945-yillar** - emiryo'l liniyalari 2 baravar uzaydi. Toshkent — «Angren-ugol», Boysun—O'tquloq— Turangli — Toshkent tovar stansiyasi temiryo'llari qurilib ishga tushirildi.
- 177. Toshkentni Xorazm viloyati va Qoraqalpog'iston telefon linyasi** -1943-yilda qurib ishga tushirilgan 500 kilometrlik telefon yo'li bilan bog'ladi.
- 178.** Urush yillarida Paxtachiligimiz 4.806mln tonna paxta topshirdi. 160 mingga yaqin kishi front orqasidagi fidokorona mehnati uchun «**Shuhrat**» medali bilan mukofotlandi.
- 179. URUSH YILLARIDA** - 75 ta ilmiy muassasalar harbiy sohaga yonaltirildi **375ta** olimlar va hodimlar ko'chirib olib kelindi.
- 180. 1941-yil 29-noyabr** - O'zbekiston Ilmiy muhandis-texnika jamiyati tuzildi.
- 181. H.M.ABDULLAYEV – Giolog S. Ukionskiy** boshchiligida temir konini topgan **D. M. Bogdanov va muhandis G. S. Chikrizovlar Angrenda** –Angren ko'mir koni topishdi. **A. N. Askochenskiy, V. V. Poslavitskiylar** “FARHOD”ges loyahasini ishlab chiqishda faol ishtirok etdilar.
- 182. S. S. Kanash va PAXTANI** - S—460, L. V. **Rumshevich** yaratgan F—108 yuqori hosilli navlar hisoblandi.
- 183. Dimryazov akademiya olimlari bug'doy va qand lavlagini almashlab ekishni joriy etishdi.**
- 184. 1943-yil 4-noyabr** - *O'zbekiston Fanlar akademiyasi* ochildi, uning **birinchi prezidenti** Qori Niyoziy saylandi.
- 185. 1945-yilga kelib Fanlar akademiyasi tarkibi** - 23 ta ilmiy muassasa, shu jumladan, 2 ta ilmiy tadqiqot institut- lari, 2 ta laboratoriya, tajriba stansiyalari faoliyat ko'rsatdi.

- 186. ASPIRANTURA** - 1944-yilda O'zFA Prezidiumida aspirantura tashkil etildi va o'sha yili 60 kishi, shu jumladan, 41 o'zbek qabul qilindi. 1944-yilda Akademiya institutlarida 2 ta doktorlik, 17 ta nomzodlik dissertatsiyalari yoqlandi.
- 187. 1941—1943-yillar** - *Moskva, Leningrad, Kiyev, Xarkov, Voronej, Odessa va boshqa shaharlardan* 35 oliy o'quv yurti va 7 harbiy akademiya qabul qilib olindi,
- 188. OLIY O'QUV YURLARI SONI** - 1945-yilda 1940-yilga nisbatan 3 taga ko'payib **33** ta tashkil etdi, talabalar soni esa 19,1 mingdan 21,2 ming kishiga ortdi.
- 189. URUSH YILLARIDA** hammasi bo'lib 10 mingdan ko'proq oliy malakali va 3,7 mingga yaqin o'rta maxsus ma'lumotli mutaxassis tayyorlandi. **GAZETALAR** O'zbekistonda 200 ga yaqin gazeta, shundan 124 tasi o'zbek tilida, 52 ta jurnal, shundan 19 tasi o'zbek tilida nashr etilar edi. Gazetalarning bir gallik adadi 900 ming, shundan 600 ming nusxasi o'zbek tilida chiqardi. Urush yillarida o'zbek tilida **14 ta front** va **12 ta diviziya** gazetasi nashr etilardi. «Front haqiqati», «Qizil askar haqiqati», «Qizil Armiya», «Vatan sharafi uchun», «Dushmanga qarshi olg'a» kabi gazetalar nashr etilgan. **URUSH YILLARIDA** 754 ta kino qurilma, 11 ta muzey, 360 ta qiroatxona, 1044 ta klub, 433 ta kutubxona, 2800 ta qizil choyxona omma orasida siyosiy, madaniy-ma'rifiy, tarbiyaviy ishlarni olib borish markazi sifatida xizmat qildi.
- 190. TEATR** – Andijon VA Toshkentda teatrlar ochildi, respublikada hammasi bo'lib 36 ta teatr ishlab turdi. (14 teatr ko'chirib keltirildi) opera va balet teatri 10 ta, Hamza teatri 16 ta, Gorkiy nomli rus drama teatri 32 ta yangi spek- takllarni sahnalashtirdilar. Respublika teatr jamoalari
- 191. TEATRLARDA URUSH MAVZUSI:** «Davron ota», «Sherali», «O'zbekiston qilichi» musiqali dra- malari, «Ulug'bek» va «Mahmud Torobiy» operalari, jasorat mavzularida yozilgan **Komil Yashinning «Bosqinchilarga o'lim», 1942—1944-yillarda 203 ta yangi asarni sahnalashtirdi—lar, 187568 marta spektakl va konsert namoyish etdi- lar, ularni millionlab kishilar tomosha qildilar.**
- 192. RASSOMCHILIK** - L. Abdullayevning «Qizil Armiyaga kuzatuv» va «Mukofot bilan tabriklash»,
- 193. O'. Tansiqboyevning** - «O'tliqlar hujumi» va «Partizan qiz»,
- 194. Ch. Ahmarovning** - «O'zbekiston — frontga»,
- 195. V. Y. Kaydalovning** - «Fashist gazandasi yo'q qilindi» va «Dushmanga qaqshatqich zarba» asarlari **Urush yillarida O'zbekiston ras-somlari 39 ta ko'rgazma tashkil etdilar, 5 mingdan ko'proq badiiy-siyosiy plakatlar yaratdilar.**

196. 14- §. O'ZBEKISTONNING QARDOSH XALQLARGA BAYNALMILAL YORDAMI
197. **MUSIQA: "30 brigada" fronda 400dan ortiq konsert m15000ta gosptlda 10ming marta konsert**
198. **Boynalmillal yordam – 1943-y 60mingga yaqin kishi boshqa respublikalarga jo'natildi.**
199. **Urush yillarida 175ming Chechen, 157ming Ingush 150ming Qrimtatar, 4.5ming Bolqon va boshqalar ko'chirib keltirildi.**
200. **1941-y – Y.Oxunboboyev delegatsiya bilan moskovada bo'ldi.**
201. **ZEBO G'ANIYEVA - 1942-yil 21-may kunigacha 23 ta fashistni yer tishlatdi, 16-martda razvedkaga borib, dushman to'g'risida qimmatli ma'lumotlar olib keldi. 33 marta jarrohlik operatsiyasi qikingan**
202. **«MOSKVA MUDOFAASI UCHUN» medali bilan mukofotlandilar.**
203. **«Sharqning 11 qahramoni tepaligi» - Prilazosk yonidagi tepalikda 12kun 11jangchi qarshilik ko'rsatgan 9ta o'zbek, 1qozoq, 1ta Tatar**
204. **KAMOLIDDIN TURG'UNOV- pavlov uyini mudofaasi qatnashchisi**
205. **«Stalingrad mudofaasi uchun» - medali bilan 2738ta O'zbekistonlik jangchilar mukofotlandi.**
206. **«ORYOL» DIVIZIYASI FAXRIY NOMI - 5-o'qchi diviziya tarkibida farg'onalik Ahmadjon Shukurov ham bor edi. Bu diviziyaga Zolotaryovka qishlog'ini dushmandan tortib olish topshirig'i berildi. Zolotaryovka uchun bo'lgan qattiq Dushmanning 110 ta askar va zobitini yer tishlatdi va 15 tasini asir oldi. Bu jasorati uchun unga Qahramon unvoni berildi va Zolotaryovka qishlog'i Shukurovka deb ataladigan bo'ldi.**
207. **"DNEPR JANGI UCHUN" – 26o'zbek Qahramon unvoni bilan taqdirlandi.**
208. **o'lim lagerlari: osvensim, mautxauzen, buxinvald 4mln sovet fuqorosi germaniyaga olib ketildi.**
209. **va boshqa o'nlab o'lim lagerlarida saqlanadi, xo'rlanadi va ko'plari o'ldiriladi.**
210. **PARTIZAN MAMADALI TOPIBOLDIYEV - «Chekist» partizan otryadining razvedkachisi, Belorussiya ozod qilishda qatnashgan Qahramon unvonini olgan U dushmanning 67 askar va zobitini yo'q qilib, 180 tasini asirga oldi.**
211. **SOBIR RAHIMOV – birinchi o'zbek generali 57-gvardiyachi diviziyaning qo'mondoni Kavkazdan shrqi Prussiyagacha masofani bosib o'tib 1943-y Generalmayor unvonini olgan Polshada shonli xotira qoldirdi. Uning diviziyasi**

- Kavkazdan Sharqiy Prus- siyagacha bo'lgan masofani qattiq janglar bilan bosib, 1945-yil 26-martda Gdansk shahrini ozod etish uchun bo'lgan jangda o'lgan
- 212. FRANSIYANING «JANNA D'ARK KRESTI» ordeni** - Fransiyaning janubini ozod etishda ko'rsatgan jasorati uchun **qo'qonlik Hoshim Ismoilov, toshkentlik Tojiboy Ziyayev** ordeni bilan mukofotlandi.
- 213. «BERLINNI OLGANLIGI UCHUN» MEDALI** - 1706 kishi taqdirlandi.
- 214. «Germaniya ustidan g'alaba qozonilganligi uchun» medali** - bilan 109208 o'zbekistonlik jangchi taqdirlandi.
- 215.** 120 ming o'zbekistonlik jangchilar, jumladan, 70 ming o'zbek yigit va qizlari orden va medallar bilan mukofotlandi. 300 ga yaqin askar va komandirlar Qahramon unvoniga sazovor bo'lishdi, ularning 75 nafari o'zbeklardir. 32 nafar o'zbekistonlik jangchi uchala darajadagi Shuhrat ordeni bilan mukofotlandi.
- 216. URUSH OQIBATLARI** - 50 milliondan ortiqroq kishi halok bo'ldi, 90 milliondan ortiq kishi yarador va mayib bo'lib qoldi, moddiy talofatlar qiymati 4 trillion dollardan oshib ketdi. Urush Yevropa, Afrika, Osiyo va Okeaniyada turli frontlarda bo'ldi. Fashizmni tor-mor etishda ko'p mamlakatlar qatnashdi. Biroq urushning asosiy og'irlik markazi SSSR xalqlari zimmasiga tushdi. 27 millionga yaqin kishi urush alangasida halok bo'ldi, 18 milliondan ortiqroq jangchilar yarador va nogiron bo'lib qoldilar.
- 217. URUSHNING O'ZBEKISTONDAGI O'RNI** - O'zbekistondan urushga safarbar etilganlardan 263005 kishi halok bo'ldi, 132670 kishi bedarak yo'qoldi, 60452 kishi nogiron bo'lib qaytdi. Bu mash'um urush tufayli eng kamida to'rt yuz ming oila bevosita ayriliq azobiga duchor bo'lgan. Agar qarindosh-urug'larni hisoblasak, butun mamlakat aholisi motam libosini kiygan.
- 218. g'alabaning 50 yilligi munosabati bilan janglarda halok bo'lgan 400 mingga yaqin vatandoshlarimiz haqida arxiv materiallari to'planib, bu ma'lumotlar asosida «Xotira» turkumida 33 kitob nashr etildi.**
- 219. 16- §. XALQ XO'JALIGINING TIKLANISHI. MA'MURIYATCHILIKNING KUCHAYISHI, ZIYOLILARNI QATAG'ON QILISHNING YANGI BOSQICHI**
- 220. O'ZBEKISTON ALOQACHILARI** - *Dnepropetrovsk* viloyatiga **300** mutaxassis, Toshkent temiryo'lchilari g'arbdagi temiryo'llarda ishlash uchun **230** kishi yubordilar. Ukrainaga 5000 ta traktor, 300 ta avtomashina, 500 ta plug

- 221. 1946-YIL 18-MART** - SSSR Oliy Kengashi tomonidan «SSSR xalq xo'jaligini tiklash va yanada rivojlantirishning 1946—1950-yillarga mo'ljallangan rejasi haqida qonun» qabul qilindi.
- 222. 1946-YIL AVGUST** - Oliy Kengash tomonidan «O'zbekiston SSR xalq xo'jaligini tiklash va rivojlantirishning 1946—1950-yil- larga mo'ljallangan 5 yillik rejalari to'g'risidagi qonun»da o'z ifodasini topgan.
- 223. 1946—1950- YILLARDA** - 150 dan ortiq yangi sanoat korxonolari qurilib ishga tushirildi.
- 224. 1950-yilda** - Neft ishlab chiqarish 1,3 mln tonnadan oshdi. Polvontosh — Asaka gaz quvuri qurildi, gaz ishlab chiqarish ortib bordi va 1950-yilda 52 mln kubometrni tashkil etdi.
- 225. Toshkentda 29 km uzunlikdagi dastlabki trolleybus yo'li ishga tushirildi. 1950-yilda 2070 km uzunlikdagi temiryo'l, 28,7 ming km uzunlikdagi avtomobil yo'llari, 814 ta pochta, telegraf va telefon korxonolari aholiga xizmat ko'rsatdi.**
- 226. 1945-yil 15-iyul** - «O'zbekistonda paxtachilikni qayta tiklash va yanada rivojlantirish choralari to'g'risida»gi qaror q.q
- 227. 1946-yil 2(yoki 7)-fevraldagi** - «1946—1953-yillarda O'zbekistonda paxtachilikni qayta tiklash va yanada yuk- saltirish rejasi va tadbirlari to'g'risida»gi qarori q,q
- 228. 1946-y sentabr** “kolxozlarda qishloqxo'jaligi ustavini tugatish to'g'risidagi” qarori q.q
- 229. 1946-y Fevral** – “zvezda”, “lenongrat”, “katta hayot” filmi V. Muradelining «Buyuk do'stlik» operasi to'g'risida- gi qarorlari ijodkor ziyolilarni qatag'on qilishning yangi to'lqinini boshlab berdi.
- 230. 1949-yil 25- iyun** - «O'zbekiston yozuvchilar soyuzining ishi to'g'risida»gi qarori q,q
- 231. 1950-yil 1- sentabr** - «O'zbekiston Fanlar akademiyasining ishi to'g'risida»gi qaror q.q
- 232. 1951-yil 8- aprel** - «O'zbekiston SSRda musiqa san'atining ahvoli va uni yanada rivojlantirish tadbirlari to'g'risida»gi qarori q,q
- 233. 1951-Y 10-Avgust** - «Ba'zi shoirlarning ijodidagi mafkuraviy buzg'unliklar to'g'risida» degan maqola e'lon qilindi.

- 234. 1951- y 24-avgustda** - «*O'zbek sovet adabiyoti vazifalaridan chetda*» nomli maqola e'lon qilindi.
- 235. 1951-y 24-avgust** - “**O'Z sovet adabiyoti vazifalaridan chetda**” masalasi e'lon qilindi
- 236. 1952-y fevral** – **O'z kompartiyasining 10-plenumida** faylasuf V. Zohidovning, tarixchi A. Boboxo'jayev va iqtisodchi O. Aminov panturkizmni targ'ib qilishda ayblandi. Turob To'la va M. Shayxzodalarning she'r va qo'shiqlari «g'oyasiz va axloqsiz asarlar» deb baholandi.
- 237. GESlar** - 50—80-yillarda 7-Shahrixon , 2ta Namangan , 2ta Bo'zsuv, Chorvoq , Xo'jakent GESi qurilib ishga tushirildi. Tojikistonda Qayroqqum, Xisrav. **GAZ BILAN ISHLAYDIGAN** Angren, Taxiatosh, Navoiy, Sirdaryo, 2-Angren GRESlari qurilib ishga tushirildi.
- 238. 1959-YILI** - Farg'ona neftni qayta ishlash zavodi qurilib foydalanishga topshirildi va ancha kengaytirildi.
- 239. 1956-yili** - 500 milliard kubometrغا teng bo'lgan qulay Gazli koni ochildi.
- 240. 1959-YILI** - Buxoroda neft va gaz qazib olishni yo'lga qo'yish maqsadida «Buxoroneftgaz» boshqarmasi tuzildi.
- 241. 1958—1960 –YILLAR** - «Jarqoq—Buxoro — Samarqand —Toshkent» gaz quvurini qurish ishlari olib borildi. **767 km** uzunlikdagi gaz quvuri **1960-yil 2-dekabrda** qurib bitkazildi. Uning yillik quvvati 4,5 mlrd kubometr gazga teng edi.
- 242. 1960-YIL** - Shimoliy So'x—Farg'ona, Shimoliy So'x—Qo'qon gaz quvurlari qurilib ishga tushirildi.
- 243. 1959—1965-yillar-** O'zbekistondagi 37 shahar, 71 tuman markazi va 20 ta posyolka va aholi yashaydigan manzillar gazlashtirildi. 320 ta sanoat korxonasi, 3500 dan ortiq kommunal-maishiy korxonalar va 400 ga yaqin isitish qozonlari gaz bilan ishlashga tushirildi.
- 244. 1964— 1966-YILLAR** - Muborak—Toshkent—Chimkent—Bishkek—Almati gaz quvuri yo'li qurilib foydalanishga topshirildi. Uzunligi 1317 km, diametri 720 mmli po'lat quvur
- 245. 1958—1980-yillar** - Buxoro, Gazli va Qarshi rayonlaridan Toshkent—Bishkek—Almatigacha yotqizilgan gaz quvurlarining umumiy uzunligi 5686 km ni (uning 3618 kilometri O'zbekistonda yotqizilgan), yillik quvvati 23 mlrd kubometr gaz yoqilg'isini tashkil etadi.

246. 1970—1972-yillar - 234 km uzunlikdagi Qo‘qon— Namangan—Andijon gaz quvuri qurildi.
247. 1974—1978-YILLAR - Xovos—Farg‘ona quvuri yotqizildi. Uzunligi 677,8 km dan iborat bo‘lgan bu gaz yo‘lining 425,8 kilometri O‘zbekiston, qolganlari Tojikiston hududidan o‘tdi.
248. 1965—1975-YILLAR - 2750 km uzunlikdagi O‘rta Osiyo—Markaz gaz yo‘li qurildi. 2 yo‘llik O‘rta Osiyo—Markaz gaz quvurining umumiy uzunligi 5500 km bo‘lib, bu yo‘llar yiliga 80 mlrd kubometr yoqilg‘i uzatish quvvatiga ega bo‘ldi.
249. Shunday qilib o‘zbek «Zangori olovi» uzoq-uzoq joy- lardagi korxonalar va xonadonlarni isitdi. Ko‘pgina o‘zbekistonliklar asosan qishloq aholisining yonginasi- dan o‘tgan gaz quvurlariga ming alam bilan qarab qolaverdi, bu mamlakatimiz qaramligining oqibati edi, albatta. 1985-yilga kelib respublikada atigi 2,8 mln xonadon, jumladan, qishloqlardagi 1,3 mln xonadon gazlashtirilgan edi, xolos.
250. 1950-yil - Samarqand superfosfat zavodi,
251. 1962-YIL - Farg‘ona azot o‘g‘iti zavodi,
252. 1965-Yil - da Navoiy kimyo kombinati,
253. 1969-yil - Olmaliq kimyo zavodi qurilib ishga tushirildi.
254. 1971-yil – Oxangaron santexnik **jizzax** plastmasa, Olmaliq maishi kimyo, Quvasoy – Namangan kimyo, Toshkent yog‘-moy
255. 1962-yil - O‘zbekiston metallurgiya sanoati kombinatida uzluksiz po‘lat quyuv qurilmasi ishga tushirildi.
256. 1951-yil - Jizzax viloyati Forish tumanida **Uchquloch** rangli metallar koni o‘rganildi.
257. “O‘ZBEK OLTIN” – oltin qazish boshlandi. Muruntov, Chodak, Konbuloq oltin konlari, Farg‘ona vodiysidagi daryo o‘zanlarida sochma oltin, Nurota, Qurama, Zarafshon, Hisor, Pomir tog‘larida oltin tarkibli kvars qatlamlari va rudalar mavjudligi aniqlandi. **KOMBINATLAR:** Murintov, marjonbuloq, Chodak boyitish (1965) konlari, **Angrenda** oltin saralash fabrikasi qurilib ishga tushirildi
258. «TASHSELMASH» - bu yerda ishlab chiqarilgan maxsulotlr 38 ta xorijiy mamlakatlarga eksport qilinardi. Bu zavodga 1963-yili O‘zbekiston traktor yig‘uv zavodi, 1971-yildan esa Toshkent qishloq xo‘jalik mashinasozligi agregat zavodi nomi berildi.

259. «TASHAVTOMASH» - 1957-y tashkil etilgan mahsulotlar 30dan ortiq mamlakatga eksport qilingan.
260. **1965-YIL** - Andijon irrigatsiya mashinasozligi zavodi qurilib ishga tushirilgan.
261. **1972-yil** - *Chkalov* nomidagi Toshkent Aviatsiya ishlab chiqarish birlashmasi tashkil etildi. Uyushmaga Toshkent aviatsiya zavodi (bosh korxon), Andijon mexanika zavodi, Farg'ona mexanika zavodi va Toshkent kislorod zavodi birlashtirildi.
262. **1926-yil** - *Bekobodda* qurilgan **Xilkovo** sement zavodi
263. **1932-YIL** - Quvasoy sement zavodi
264. **1973-yil** Buxoro to'qimachilik kombinati
265. **1979-yil** -Andijon ip-gazlama kombinati
266. **1983-yil** - Nukus ip-gazlama kombinati
267. **1985-YIL** -- oziq-ovqat sanoati kompleksida 271 korxon faoliyat ko'rsatdi.
268. **1964-YIL** - Yangiyo'l konditer fabrikasi ishga tushirildi.
269. **1965-YIL** - «O'rtoq» konditer fabrikasi tubdan rekonstruksiya qilindi.
270. **1968-YIL** - Yangiyo'l drojji (achitqi) zavodi qurildi.
271. **1985-YIL** - qandolat sanoati tarmog'iga qarashli 60 ga yaqin zavod va sexlarda 165 ming tonna qandolat mahsulotlari ishlab chiqarilgan.
272. **TEMIRTO'L** - Chorjo'y— Qo'ng'iroq temiryo'li qurildi (uzunligi 627 km) **50-YILLAR**
273. **1962-yil** - Navoiy— Uchquduq temiryo'li yangi topilgan konlarni sanoat markazi bilan bog'ladi (uzunligi **280 km**)
274. **1962-yilda** - Jizzax—Mehnat (133 km),
275. **1970-yilda** - Samarqand— Qarshi (144 km)
276. **1974-yil** -Termiz—Qo'rg'ontepa (218 km),
277. **1975-YIL** - Taxiatosh—Nukus (13 km)
278. **METRO** – Toshkentda 1972-yilda qurilish boshlandi **1-yo'nalish** 1977 **2-yo'nalish** 80-yillarda
279. **1965 –YIL** – Toshkent – moskva koaksil kabel bilan bog'landi.
280. **1971-yil** - Toshkentda shaharlararo kuchli avtomatik telefon stansiyasi ishga tushirildi.
281. 1972-yilda Samarqand, Buxoro, Termiz, keyinroq Namangan, Qarshi, Farg'onada AMTSIM tipidagi shaharlararo avtomatik stansiyalar ishga tushirildi

- 282. 1956-yil 5- noyabr** - O'zbekistonda birinchi marta Toshkent televizion markazi ishlay boshladi. 60-yillarning oxirlarigacha Farg'ona vodiysi, Samarqand viloyati ham televizion ko'rsatuvlar bilan ta'minlandi. 1977-yilda Samarqand va Andijonga Toshkent televideniyesining ikki programmasini rangli tasvirda uzatishga erishildi.
- 283. 1978—1979-yillar** - Toshkentda balandligi **350** metrli televizion minora qurildi. Urganch va Nukusda telemarkaz qurilib ishga tushirildi.
- 284. 1956-yil** - «Paxta yetishtirishni ko'paytirish uchun O'zbekiston SSR va Qozog'iston SSRdagi Mirzacho'l qo'riq yerlarini sug'orish to'g'risida»gi qarori q.q
- 285. 1958-yil** - «O'zbekiston SSR, Qozog'iston SSR va Tojikiston SSR dagi Mirzacho'lni sug'orish va o'zlashtirish ishlarini yanada kengaytirish va jadallashtirish to'g'risida»gi qarori q.q
- 286. 1963-YIL** - Amu—Qorako'l kanali,
- 287. 1965-YIL** - Amu—Buxoro kanali qurilib foydalanishga topshirildi. Natijada Buxoro viloyatida 90 ming gektar yer, jumladan, 26 ming gektar yangi yer maydonlari sug'oriladigan, Qizilqum sahrosida maydoni 300 ming gektardan ortiq yaylovlarga suv boradigan bo'ldi.
- 288. 1957-YIL** - Yangiyer va **1961-yilda** Guliston shaharlari vujudga keldi.
- 289. 1963-YIL 16-fevralda** markazi **Guliston** - Sirdaryo viloyati tashkil etildi
- 290. O'ZLASHTIRILGAN YERLARDAGI TUMANLAR :** Mirzacho'l (1967), Do'stlik (1970), Zafarobod (1973), Arnasoy (1977) tumanlari tashkil etildi.
- 291. SHAHARLAR:** Paxtakor (1974), Do'stlik (1974), Gagarin (1974) shaharlari vujudga keldi.
- 292. 1973-yilda Jizzax viloyati tashkil etildi.**
- 293. 1958-YIL DEKABR** - SSSR Oliy Soveti «SSSRdagi maktabning turmush bilan aloqasini mustahkamlash va xalq maorifi tizimini yanada rivojlantirish to'g'risida» qonun qabul qildi. 1959-yilda 10 yillik o'rta maktablar 11 yillik maktablarga aylantirildi.
- 294. OLIY O'QUV YURTLARI** - 50-yillarda 3 ta oliy o'quv yurti — Andijon meditsina instituti, Toshkentda Elektrotexnik aloqa, Fizkultura institutlari, 60-yillarda yana 8 ta yangi oliy o'quv yurti — Andijon paxtachilik instituti, Farg'ona politexnika instituti, Samarqand arxitekturaqurilish instituti, Termiz, Sirdaryo, Toshkent viloyat pedagogika institutlari, Andijon tillar pedagogika instituti, Toshkent rus tili va adabiyoti pedagogika instituti tashkil etildi.

295. **70-YILLAR** - 5 ta oliy o'quv yurti — Nukus davlat universiteti, Toshkent avtomobil yo'llar instituti, Pediatriya instituti ochiidi.
296. **QORAQALPOG'ISTON ASSR FILIALI FANLAR AKADEMIYASI** - 1980-yillarda uning 35 ilmiy tadqiqot muassasasi faoliyat ko'rsatdi. 38 ming ilmiy xodim, shu jumladan, 1215 fan doktori, 15664 fan nomzodi fanning turli sohalarida tadqiqot ishlari olib bordi.
297. **S.M.MIRAHMEDOV** – Toshkent 1,2,3,4 paxta navlarini yaratdi.
298. **KINO** : N. G'aniyev yaratgan «Tohir va Zuhra» (1945), «Xo'ja Nasriddinning sarguzashtlari», «Farg'ona qizi», «Alisher Navoiy» (1947) biografik, K.Yormatovning «Ibn Sino» (1957), «Osiyo ustida bo'ron» (1965), «Qora konsulning halokati» (1970) rejissyor L.Fayziyevning «ULug'bek yulduzi» (1965) Sh. Abbosovning «Mahallada duv-duv gap»(1961), «Sen yetim emas-san» (1963), «Toshkent — non shahri» (1970), «Abu Rayhon Beruniy» (1974), A. Hamroyevning «Shiddat»
299. **Rejissyor M. Qayumov:** «Bahordan bahorgacha» (1963), «Mirzacho'l» (1975), «Paranji» (1977) lentarlari Butunittifoq va jahon kinofestivallarida tomoshabinlarga manzur bo'ldi va birinchi yuksak mukofotlarga sazovor bo'ldi.
300. **1968-YILDAN BOSHLAB TOSHKENTDA** - har 2 yilda bir marta «Tinchlik, sotsial taraqqiyot va xalqlar ozodligi uchun» shiori ostida Osiyo, Afrika va Lotin Amerikasi mamlakatlarining xalqaro kinofestivali o'tkazilib turildi.
301. **SHAROF RASHIDOV** – ham yozuvchi, ham davlat arbobi 1949—1950-yillarda O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi boshqaruvining raisi bo'lib ishladi. O'zining «Bo'rondan kuchli», «Qudratli to'lqin», «G'oliblar» romanlari bilan yozuvchilar qatoridan munosib o'rin oldi. **1950-yilda O'zbekiston Oliy Kengashi Rayosatining Raisi etib saylandi** 1959-yildan e'tiboran to umrining oxirigacha respublikaning birinchi rahbari sifatida O'zbekiston Kompartiyasi Markaziy Qo'mitasini boshqardi.
302. «**TOSHKENT RUHI**» - 1966- yilda vujudga kelgan mashhur tushuncha Sh. Rashidov nomi bilan bevosita bog'liqdir.
303. «**BIRLIK**» – 1989-YIL tashkil topgan
304. «**Erk**» – 1990-yil 30-aprelda tashkil topgan

1917-yil 28-fevral: Rossiyada fevral inqilobi g'alaba qo-zondi.

1917-yil 14-mart: Toshkentda «Sho'royi Islomiya» tash- kiloti tuzildi.

@DTM_TEST va @TARIXDavronbekuz (TARIX) barcha fanlardan elektron testlar to'plami

1917-yil 26-mart: Toshkentda «Najot» gazetasining 1-soni chiqdi.

1917-yil 16-aprel: «Turon» gazetasi nashr etila boshlandi.

1917-yil may—iyun: Musulmon ishchi deputatlarining paydo bo'lishi.

1917-yil iyun: «Sho'royi Ulamo» tashkiloti vujudga keldi.

1917-yil 1-noyabr: Toshkentda sovet hokimiyati zo'ravonlik bilan o'rnatildi.

1917-yil 25-dekabr: Qo'qonda o'lkada musulmon ishchi, askar va dehqonlarining I favqulodda qurultoyi bo'lib o'tdi.

1918-yil fevralning oxiri: Turkiston mintaqasida sovet hokimiyatiga qarshi harakat boshlandi.

1918-yil mart: Buxoro—Kogon yo'nalishida Kolesov qonli voqeasi yuz berdi.

1918-yil 21-aprel: Toshkentda Turkiston xalq universiteti ochildi.

1918-yil 20-aprel—1-may: Toshkentda Turkiston Sovetlarining V qurultoyi bo'lib o'tdi. Unda Turkiston Avtonom Sovet Respublikasi (TASR) tuzildi.

1918-yil oktabr: Turkiston o'lkada sovetlarining IV qurultoyi bo'ldi. Unda TASSRning birinchi Konstitutsiyasi qabul qilindi.

1919-yil mart: O'lkada musulmon kommunistlari byurosi (Musbyuro) tuzildi.

1919-yil oktabr: Markazdan Toshkentga katta vakolatlarga ega bo'lgan Turkkommissiya yuborildi.

1921-yil 10-mart: XXSRning Polvonniyoz Yusupov boshchiligidagi hukumati sovetlar zo'ravonligi bilan ag'darib tashlandi.

1921-yil avgust: Buxoroda Turkiston Milliy Birligi tashkiloti tashkil topdi.

1921—1922-yillar: Turkiston ASSRning Sirdaryo, Farg'ona Samarqand viloyatlarida dastlabki yer-suv islohoti o'tkazildi.

1923-yil 5—9-mart: Toshkentda O'rta Osiyo Respublikalarining I iqtisodiy konferensiyasi bo'ldi. Unda O'rta Osiyo Iqtisodiy Kengashi (Sredazekoso) tuzildi.

1924-yil: Markaz rahbarligida O'rta Osiyoda milliy- hududiy chegaralanish jarayoni amalga oshirildi.

1925-yil 13-fevral: Buxoroda Umumo'zbek sovetlarining I qurultoyida «O'zbekiston Sovet Sotsialistik Respublikasi tuzilganligi to'g'risidagi deklaratsiya» qabul qilindi.

1925-yil 13-may: O'zbekiston SSSR tarkibiga kiritildi.

1927-yil: «Hujum» harakati boshlandi.

1928-yil: Arab alifbosi asosidagi o'zbek yozuvidan lotin yozuviga o'tildi.

1937-yil: Moskvada I o'zbek san'ati va adabiyoti dekadasi bo'lib o'tdi.

1939-yil avgust—sentabr: Katta Farg'ona kanali qurildi va ishga tushirildi.

1940-yil: O'zbekistonda lotin yozuvidagi alfavitdan kirill- tsa yozuviga o'tildi.

1940-yil 9-yanvar: O'zbekiston Davlat Fan qo'mitasi SSSR FAning filialiga aylantirildi.

1941-yil 22-iyun: O'zbekiston Ikkinchi jahon urushi girdo- biga tortildi.

1941-yil 25-avgust: U. Yusupov boshliq harbiy xo'jalik ishlari bo'yicha respublika hukumat komissiyasi tuzildi.

1941-yil iyul—dekabr: O'zbekistondagi 300 ta sanoat kor- xonasi harbiy izga solindi.

1941-yil iyul—dekabr: SSSRning g'arbiy hududlaridan 104 ta zavod va fabrikalar O'zbekistonga ko'chirib keltirildi.

1941—1943-yillar: SSSRning g'arbiy hududlaridan 1 mln kishi, jumladan, 200 ming bola O'zbekistonga ko'chirib kelti- rildi.

1943-yil 4-noyabr: O'zbekiston Fanlar akademiyasi tashkil qilindi.

1944-yil mart: Bekobodda O'zbekiston metallurgiya zavo- di qurilib ishga tushirildi.

1943-yil oxiri — 1944-yil boshlari: O'z Vatanidan badarg'a qilingan chechenlar, ingushlar, qrim-tatarlari, mesxeti turklari, ponteya greklari O'zbekistonga ko'chirib keltirildi.

1945-yil 7-may: Bekobod shahrining tashkil topgan vaqti.

1949-yil 25-iyun: O'zKP(b)MQning byurosi «O'zbekiston yozuvchilar soyuzining ishi to'g'risida» qaror qabul qildi. Ko'plab yozuvchi va shoirlar qatag'on qilindi.

1950-yil 1-sentabr: O'zKP(b) MQning byurosi «O'zbekiston Fanlar akademiyasining ishi to'g'risida» qaror qabul qildi. Ko'plab olimlar millatchilikda ayblandi.

1952-yil 21—22-fevral: O'zKP(b) MQning X plenumi «Respublikada mafkuraviy ishlarning ahvoli va uni yaxshilash choralari to'g'risida» qaror qabul qildi. Ko'plab ijodkor ziyolilar tanqid va badnom qilindi.

1956-yil 5-noyabr: Toshkent televizion markazi ishlay boshladi.

1958—1960-yillar: Jarqoq—Buxoro—Samarqand—Toshkent gaz quvuri qurildi.

1961— 1965-yillar: Buxoro — Ural gaz quvuri qurildi.

1963— yil 16-fevral: Sirdaryo viloyati tuzildi.

1964— 1966-yillar: Muborak — Toshkent — Chimkent — Bishkek — Almati gaz quvuri qurildi.

1965— 1975-yillar: O'rta Osiyo-Markaz gaz quvuri qurildi.

1970-yil: Samarqand—Qarshi temiryo'li qurildi.

1972-yil: Qo'ng'iro't—Beynov temiryo'li qurildi.

1973-yil 29-dekabr Jizzax viloyati tashkil topdi.

1978—1979-yillar: Toshkentda balandligi 350 metrli televizion minora qurildi.

1982-yil 20-aprel: Navoiy viloyati tuzildi.

Davlat NUR o'quv markazi sizni yuqori sifatli o'quv kurslariga taklif qiladi.

29

1984—1989-yillar: «Paxta ishi»ning to'qib chiqarilishi va minglab odamlarning qatag'on qilinishi.

1989-yil 23-iyun: Islom Karimov O'zKP MQning birinchi kotibi etib saylandi.

1989-yil 21-oktabr: O'zSSR Oliy Kengashi «O'zbekiston SSRning Davlat tili to'g'risida» Qonun qabul qildi.

1989-yil 1-dekabr: «Qoraqalpog'iston ASSR davlat tili to'g'risida» Qonun qabul qilindi.

1990-yil 24-mart: Islom Karimov Oliy Kengash tomonidan O'zbekiston SSR Prezidenti etib saylandi.

1990-yil 20-iyun: Respublika Oliy Kengashi «Mustaqillik Deklaratsiyasi»ni qabul qildi.

1990-yil 14-dekabr: Qoraqalpog'iston Jo'qorg'i Kengesi «Qoraqalpog'iston Respublikasi Davlat suvereniteti to'g'risida Deklaratsiya» qabul qildi.?

Tuzuvchi: Davronbek KARIMOV. +998903304888

DIQQAT!

MUDDAT: IYUN- IYUL oylari uchun

NARXLAR: 100 ming so'mdan (har bir fan uchun)

Maktab hamda kollej (litsey) o'quvchilarining 1- kurs talabalari uchun amal qiladi.

Murojaat uchun: @DavronbekKARIMOV +998903304888 +998977810203

@DTM_TEST va @TARIXDavronbekuz (TARIX) barcha fanlardan elektron testlar to'plami

Davlat NUR o'quv markazi sizni yuqori sifatli o'quv kurslariga taklif qiladi.

30

 Davlat NUR
o'quv markazi

AKSIYA !!! YOZGI TA'TIL

Matematika	Ingliz tili	Kimyo
Fizika	Koreys tili	Biologiya

MUDDAT: Iyun va iyul oylari
NARX: 100.000 so'm (oyiga)
TARIX faniga Davronbek KARIMOV 2 oylik
kuchaytirilgan rejimli o'quv kurslariga sizni taklif qiladi !
Har oyning 1- va 3-haftalarining
yakshanba kuni BLOK TEST o'tkaziladi.

 @DTM_TEST } Online test va
 @TARIXDavronbekuz } qo'llanmalar

Manzil: Pushkin metro, 9 qavatli juft ko'k binoning orqa tomoni.
Manzil: Chilonzor metro, Integrodagi «B» bino 25-xona.

 97 781 02 03; 94 909 48 88; 90 330 48 88

“SABR” – kelajak mevasi !!!

Davlat NUR
o'quv markazi

@DTM_TEST va @TARIXDavronbekuz (TARIX) barcha fanlardan elektron testlar to'plami